

KAULI YA TAARIFA YA CHANJO

Chanjo ya Hepatitis A: Unachohitaji Kujua

Many Vaccine Information Statements are available in Swahili and other languages. See www.immunize.org/vis

Kauli nyingi za taarifa ya chanjo zinapatikana katika Kiswahili na lugha nyinginezo. Angalia www.immunize.org/vis

1. Kwanini unahitaji kuchanjwa?

Chanjo ya **Hepatitis A** inaweza kuzuia **hepatitis A**.

Hepatitis A ni ugonjwa hatari wa ini. Kwa kawaida husambazwa kupitia mtagusano wa karibu, wa mtu na mtu aliyebukizwa au wakati mtu anapomeza virusi hivyo bila kujua kutoka kwa vitu, chakula, au vinywaji ambavyo vimechafuliwa na kiasi kidogo cha kinyesi (choo) kutoka kwa mtu aliyebukizwa.

Wengi wa watu wazima walio na hepatitis A huwa na dalili, ikijumisha uchovu, upungufu wa hamu ya kula, maumivu ya tumbo, kichefuchefu, na jaundice (homa ya manjano) (ngozi au macho ya manjano, mkojo mweusi, mkojo wa rangi nyepesi). Watoto wengi wa chini ya umri wa miaka 6 huwa hawana dalili.

Mtu aliyebukizwa hepatitis A anaweza kusambaza ugonjwa huo kwa watu wengine ata kama yeye hana dalili zozote za ugonjwa huo.

Watu wengi wanaopata hepatitis A hujihisi wagonjwa kwa wiki kadhaa, lakini huwa wanapona kabisa na hawana kuharibika kwa ini kwa kudumu. Katika matukio nadra, hepatitis A inaweza kusababisha ini kushindwa kufanya kazi na kifo; hili ni la kawaida sana kwa watu wazee zaidi ya miaka 50 na katika watu walio na magonjwa mengine ya ini.

Chanjo ya Hepatitis A imeufanya ugonjwa huu kuwa usio wa kawaida sana nchini Marekani. Walakini, kuzuka kwa hepatitis A miongoni mwa watu ambao hawajachanjwa bado hutokea.

2. Chanjo ya Hepatitis A

Watoto wanahitaji dozi 2 za chanjo ya hepatitis A:

- Dozi ya kwanza: miezi 12 hadi 23 ya umri
- Dozi ya pili: angalau miezi 6 baada ya dozi ya kwanza

Watoto wachanga wa umri wa miezi 6 hadi 11

wanaosafiri nje ya Marekani wakati kinga dhidi ya hepatitis A inapendekezwa wanapaswa kupokea dozi 1 ya chanjo ya hepatitis A. Watoto hawa wanapaswa bado kupokea dozi 2 za ziada katika ule umri unaopendekezwa kwa ajili ya kinga ya kudumu mda mrefu.

Watoto wa umri mkubwa zaidi na vijana wa miaka 2 hadi 18 ya umri ambao hawakuchanjwa awali wanapashwa kuchanjwa.

Watu wazima ambao hawakuchanjwa awali na wangependa kujikinga dhidi ya hepatitis A wanaweza pia kupata chanjo hii.

Chanjo ya Hepatitis A pia inapendekezwa kwa watu wafuatao:

- Wasafiri wa kimataifa
- Wanaume wanaofanya mapenzi na wanaume wengine
- Watu wanaotumia madawa ya kulevyo ya kujidunga au yasiyo ya kujidunga
- Watu walio na hatari ya kuambukizwa kutokana na kazi yao
- Watu wanaotarajia mtagusano na wahamiaji wa kimataifa
- Watu wasio na makao
- Watu walio na VVU
- Watu walio na ugonjwa wa ini wa kudumu

Kwa kuongezea, mtu ambaye hapo awali hajapokea chanjo ya hepatitis A na ambaye ako na mtagusano wa moja kwa moja na mtu aliye na hepatitis A anapaswa kupokea chanjo ya hepatitis A haraka iwezekanavyo na ndani ya wiki 2 baada ya mfiduo.

Chanjo ya Hepatitis A inaweza kupeanwa wakati mmoja na chanjo zingine.

**U.S. Department of
Health and Human Services**
Centers for Disease
Control and Prevention

3. Zungumza na mtoa huduma za afya wako

Mwambie mtoa huduma ya chanjo wako ikiwa mtu anayepokea chanjo:

- Amekuwa na **mmenyuko wa mzio baada ya dozi ya awali ya chanjo ya hepatitis A**, au ako na **mmenyuko wowote mbaya sana wa mzio, wa kutishia maisha**

Katika baadhi ya visa, mtoa huduma za afya wako anaweza kuamua kuahirisha chanjo ya hepatitis A hadi katika ziara ya baadaye.

Wajawazito au watu wanaonyonyesha wanapaswa kuchanjwa ikiwa wako katika hatari ya kupata hepatitis A. Ujauzito au kunyonyesha sio sababu za kuepuka chanjo ya hepatitis A.

Watu walio na magonjwa madogo madogo, kama vile mafua, wanaweza kuchanjwa. Watu ambao ni wagonjwa kwa wastani au wagonjwa vibaya wanapaswa kwa kawaida kungojea hadi wapone kabla ya kupokea chanjo ya hepatitis A.

Mtoa huduma za afya wako anaweza kukupatia habari zaidi.

4. Hatari za mzio dhidi ya chanjo

- Maumivu au wekundu kwenye eneo la sindano, joto jingi, maumivu ya kichwa, uchovu, au kupoteza hamu ya kula vyaweza kutokea baada ya chanjo ya hepatitis A.

Watu huzirai wakati mwingine baada ya taratibu ya kimatibabu, ikijumuisha uchanjwaji. Mwambie mtoa huduma wako ikiwa unahisi kisunzi au mabadiliko katika kuona kwako au kuhisi milio masikioni.

Kama ilivyo na dawa yoyote ile, kuna uwezekano nadra sana kwa chanjo kusababisha mmenyuko mbaya wa mzio, majeraha mengine mabaya, au kifo.

5. Na je, kukiwa na tatizo hatari?

Mmenyuko wa mzio unaweza kutokea baada ya mtu aliyechanjwa kuondoka kliniki. Ikiwa utaona ishara za mmenyuko mbaya wa mzio (mabaka, kuvimba uso na koo, matatizo ya kupumua, moyo kudunda kwa kasi, kizunguzungu, au udhaifu), pigia simu **9-1-1** ili mtu huyo apelekwe kwenye hospitali iliyo karibu.

Swahili translation provided by Immunize.org

Kuhusu ishara zingine ambazo zinakupatia wasiwasi, pigia simu mtoa huduma za afya wako.

Mizio hatari inapaswa kuripotiwa kwa Mfumo wa Kuripoti Matukio Mabaya ya Chanjo (Vaccine Adverse Event Reporting System - VAERS). Mtoa huduma za afya wako kwa kawaida ataweka faili ya ripoti hii, au unaweza kufanya hivyo mwenyewe. Tembelea tovuti ya VAERS katika www.vaers.hhs.gov au piga simu **1-800-822-7967**. *VAERS ni ya kuripoti mizio pekee, na wafanyikazi wa VAERS hawapeani ushauri wa kimatibabu.*

6. Mpango wa Kitaifa wa Ufidiaji wa Majeraha ya Chanjo

Mpango wa Kitaifa wa Ufidiaji wa Majeraha ya Chanjo (National Vaccine Injury Compensation Program - VICP) ni mpango wa serikali kuu ambao ulibuniwa ili kufidia watu ambao huenda walijeruhiwa na baadhi ya chanjo. Madai kuhusiana na majeraha au vifo vinavyodaiwa kutokana na kuchanjwa yako na kikomo cha muda kwa kufaili, ambao unaweza kuwa mchache kama vile miaka miwili. Tembelea tovuti ya VICP katika www.hrsa.gov/vaccinecompensation au piga simu **1-800-338-2382** ili kujifunza kuhusu mpango huu na kufaili dai.

7. Je, ninawezaje kujifunza mengi zaidi?

- Muulize mtoa huduma za afya wako.
- Pigia simu idara ya afya eneo lako au ya jimbo.
- Tembelea tovuti ya Utoaji wa Chakula na Dawa (Food and Drug Administration - FDA) upate machapisho ya vifurishi vya chanjo na taarifa ya ziada katika www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines.
- Wasiliana na Vituo vya Udhhibiti na Uzuiaji wa Magonjwa (Centers for Disease Control and Prevention - CDC):
 - Pigia simu **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** au
 - Tembelea tovuti ya CDC katika www.cdc.gov/vaccines.

